

K. DRAŠKOVIĆ, *Skok Stjepana Erdődyja*

Ivana Draškovića, vlasnika Trakošćana. O njezinu školovanju i djelima zna se vrlo malo. Slikala je u ulju, temperi i akvarelu. Od očuvanih slika u Trakošćanu ističu se obiteljski portreti supruga i brata, likovi seljanki iz okolice Bednje, slika dvorca Bisaga i studija dječje glave. Radila i kopije po djelima E. Murilla, P. P. Rubensa.

LIT.: K. Filić, Otvorenje novih muzejskih prostorija u dvorcu Trakošćan, *Vijesti MK*, 1957, 6. — A. Simić-Bulat, Slikarstvo XIX stoljeća u Hrvatskoj, Sjeverozapadna Hrvatska (katalog), Zagreb 1961. B. Šu.

DRAŠKOVIĆ, Juraj (Georg), foto-amater (Dubovac kraj Karlovca, 31. VIII. 1804 — Graz, 13. X. 1889). Potomak je plemićke obitelji. Bio je profesionalni vojnik; obavljao je dužnost podmaršala do umirovljenja 1851. Obnovio je dvorac Trakošćan (1853–56) i opremio ga starinskim pokućstvom, slikama, oružjem, knjižnicom i amaterskim foto-ateljeom. Prvi u Hrvatskoj snima i izrađuje kalotipije (1852). Ušćuvano je oko 75 njegovih snimki u dva albuma (Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb): u prvome 57 kalotipija nastalih poč. 50-ih godina a u drugome fotografije nastale poč. 60-ih. Snimao je većinom portrete (autoportreti, supruga,

Đ. DRAŽIĆ i E. ŠMIT, južni ulaz u Zagrebački velesajam



Janko Drašković) i umj. djela te krajolike i arhitekturu s obiteljskih imanja (Trakošćan, Klenovnik). Autor je prvoga poznatoga grupnoga portreta u povijesti hrv. fotografije (*Članovi obitelji Török, Csaky i Desszeffy*, oko 1853) i najstarijega očuvanoga akta (*Jurimirska frajla*, ambrotipija, 1865). LIT.: M. Tonković, Juraj i Karlo Drašković kao fotografi (katalog), Zagreb 1985. M. Ton.

DRAŠKOVIĆ, Karlo (Dragutin), foto-amater (Požun [Bratislava], 29. XII. 1873 — Beč, 12. I. 1900). Potomak je plemićke obitelji, sin slikarice J. Drašković. Fotografijom se počeo baviti poč. 90-ih godina. Snimao je narodne nošnje, seljake, proštenja, krajolike i arhitekturu. Postigao je vrhunsku likovnu i tehničku vrsnoću fotografije pa je 1895. postao članom »Wiener Camera Cluba«. Ušćuvano je nekoliko stotina njegovih snimki; ističu se snimke zaustavljenih pokreta (*Skok Stjepana Erdődyja*, 1895; *Skok u vodu L. Odeschalchija*, 1897) te portreti ljudi s margine (*Prosjak*, dijapozitiv, 1894) kojima uvodi socijalni smjer u hrv. fotografiju. D. je jedan od začetnika umj. fotografije u Hrvatskoj, a njegov pristup krajoliku prepoznaje se u kasnije oblikovanoj estetici tzv. zagrebačke škole fotografije.

LIT.: M. Tonković, Juraj i Karlo Drašković kao fotografi (katalog), Zagreb 1985. M. Ton.

DRAŠNICE, selo u Makarskome primorju. Uz more se nalazi groblje sa srednjovj. nadgrobnim pločama i barokna crkva iz 1745 (porušena u potresu 1794; obnovljena i ponovno porušena 1961). U podu crkve uzidane su srednjovj. grobne ploče. Iznad sela je gotička crkva Sv. Stjepana u kojoj je nađen rim. natpis iz II. st. i natpis iz 1446. koji spominje hercega Stjepana.

LIT.: N. Bezić-Božanić, Stećci i nadgrobne ploče u Makarskom primorju, *Starinar* (Beograd), 1966, 17. — *Ista*, Srednjovjekovni spomenici Makarskog primorja, Makarski zbornik, 1970, str. 296. N. B. B.

DRAŽIĆ, Đivo, arhitekt (Zagreb, 23. V. 1951). Diplomirao 1976. na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. Radio u poduzećima »Prostor-Forum« i »Interinžinjer«, a god. 1991. suosnivač biroa »Studio Arhing«. Značajnija su mu izvedena djela: objekt 8 (1982, s E. Šmitom) u Maredi kraj Novigrada, akreditivno-informativni centar na Zagrebačkom velesajmu — južni ulaz (1987, s E. Šmitom), poslovna zgrada uprave carina na Zagrebačkom velesajmu (1990, s E. Šmitom) te stambeno-poslovni objekt 30 u bloku Centar II u Osijeku (1991). Sudjeluje na natječajima za Ugostiteljsko-hotelijersku i turističku srednju školu u Zagrebu (1982, II. nagrada, s E. Šmitom), idejno urbanističko rješenje novog dijela Osijeka na lijevoj obali Drave (1983, I. nagrada, s E. Šmitom), urbanističko-arhitektonsko rješenje centra turističkoga naselja Rabac (1988, s E. Šmitom i B. Bodrožićem) te za idejno urbanističko arhitektonsko rješenje Svjetskoga trgovačkoga centra na Zagrebačkom velesajmu (1991, s E. Šmitom).

BIBL.: Neke urbanističke nedoumice arhitektonskog natječaja, ČIP, 1985, 12; *Melankolija metafizičke slike*, ibid., 1990, 6.

LIT.: T. Odak, Povod, Univerzijada, ČIP, 1986, 11. — I. Oštrić, Poslijepodne jednog arhologa, ibid., 1991, 1–2. — T. Odak, Kontinuitet u kontekstu (katalog), Ljubljana, 1991. F. Vu.

DRAŽOJEVIĆ, Petar, klesar iz Sane u Bosni. Djelovao je uglavnom u Šibeniku od 1444. do devetog desetljeća XV. st. Najprije radi s klesarom D. Gonrebićem, a od 1451. pomaže Jurju Dalmatincu pri gradnji sakristije stolne crkve; iste godine priprema mu na Braču kamen za radove na crkvi Sv. Franje u Anconi; 1453. zakupljuje općinske kamenolome na otočiću Tijatu. Oko 1467. nastanjen je u Zadru, a 1483. ponovno se spominje u Šibeniku.

LIT.: D. Frey, Der Dom von Sebenico und sein Baumeister G. Orsini, *Jahrbuch CC*, 1913. — I. Fisković, Neki vidovi umjetničkog rada Jurja Dalmatinca u Šibeniku i Splitu, *Radovi HIJZ*, 1981, 27–28. I. Fis.

DRECHSLER-BIŽIĆ, Ružica, arheolog (Bosanska Dubica, 5. II. 1921). Studirala na Filoz. fakultetu u Beogradu. Do 1952. radi u Zemaljskom muzeju u Sarajevu, potom u Arheološkom muzeju u Zagrebu. Bavi se obradom arheol. nalaza brončanog i željeznog doba na području Like i djelomično Korduna. Istražila veći broj japodskih naselja i nekropola (Kompolje, Prozor, Vrebac, Pečani).

BIBL.: *Naselje i grobovi prahistorijskih Japoda u Vrepcu*, VjAM, 1958; *Istraživanje nekropole prahistorijskih Japoda u Kompolju*, ibid., 1961; *Nekropola prahistorijskih Japoda u Prozoru kod Otočca*, ibid., 1973; *Caractéristiques des agglomérations fortifiées dans la région centrale des Japodes* (Akti međunarodnog simpozija u Mostaru), Godišnjak ANUBiH (Sarajevo), 1975. R.

DREMPETIĆ-HRČIĆ, Zorislav, slikar (Donja Stubica, 17. II. 1934). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1961 (Lj. Babić). Od 1978. direktor Muzeja seljačkih buna u Gornjoj Stubici. U ranijem razdoblju slika apstraktno, poslije se vraća figuraciji i zavičajnom krajoliku, idiličnih i poetičnih ugođaja (*Stara trgovina*, 1973; *U selu*, 1978; *Zagorski pejzaž*,

1979). Samostalno izlagao u Stubičkim Toplicama, Krapini, Donjoj Stubici, Zagrebu, Bernu, Londonu, Tübingenu i Balingenu.

LIT.: J. Depolo, Smireni svijet Zorislava Drempetića-Hrčića (katalog), Krapina 1979. — M. Šolman, Zorislav Drempetić Hrčić, Zagreb 1989. Ž. Sa.

DRENOVAC, selo kraj Slavenskog Broda. Nalazište ranosrednjovj. nekropole na redove iz prve pol. IX. st., gdje su otkriveni skeletni grobovi (32), oružje (konjanička oprema, mačevi), nakit i keramika. U Drenovcu se oko 1230. spominje kraljevska utvrda *castrum (regis) de Posoga Dornoch vocatum iuxta fluvium Orioa*. Gotička crkva Sv. Dimitrija bila je još 1660. župna crkva. Uz jednobrodnu crkvu s poligonalnim svetištem izgrađen je gotički zvonik, a pred njim trijem. Povrh svetišta je obrambeni toranj sa strijelnicama. Na trijumfalnom luku su lisnati kapiteli, a u svetištu trodijelna svećenička klupa. Na crkv. zidovima mnoštvo je petroglifa.

LIT.: G. Szabo, SG, str. 124. — Lj. Karaman, Glose nekim pitanjima slavenske arheologije, VJAH, 1952. — A. Horvat, Obilazak spomenika kulture na području kotara Slavonski Brod, Vijesti MK, 1954, 4. — K. Vinski-Gasparini i S. Ercegović, Ranosrednjovjekovno groblje u Brodskom Drenovcu, VJAM, 1958. — Z. Horvat i I. Mirnik, Graditeljstvo srednjeg vijeka u Požeškoj kotlini, Požega 1277–1977, Slavenska Požega 1977, str. 135–136. — D. Vukičević-Samardžija, Sakralna gotička arhitektura u Slavoniji Zagreb 1986. K. V. G. i A. Ht.

DRENOV KLANAC, naselje kraj Otočca u Lici, s japodskom nekropolom, gdje su u zemljanim rakama, ograđenim kamenjem, nađeni skeletni grobovi starijeg i mlađega željeznog doba. U ženskim grobovima bilo je mnogo nakita od bronce, jantara, stakla, a u muškima ukrasnih igala i nožića od željeza. Osobito se ističe primjerak brončanog oglavlja s resama i ures za prsa (pektoral) rijetkog oblika. — U XVII. st. tu je Petar Zrinski podignuo kulu *Šimšanovku* koja ima tlocrt u obliku prstena nejednake debljine. Danas u ruševinama.

R. D. B. i A. Ht.

DRENSKI, Vatroslav, kipar (Pregrada, 24. VII. 1877 — Zagreb, 25. VIII. 1924). Završio je Obrtnu školu u Zagrebu i Akademiju u Münchenu. Klesao je kipove i ukraše na zgradama, sudjelovao u restauriranju katedrale i crkve Sv. Marije u Zagrebu. Za vrijeme I. svj. r. isklesao je memorijalni spomenik u obliku ležećeg lava kraj Dobrovice u Bukovini (1916). Prilikom prijenosa kostiju Zrinskoga i Frankopana u Zagreb (1918) izradio je na grobnici u Wiener-Neustadtu njihove portrete u bronci. Bio je voditelj kiparsko-klesarskog odjela Obrtno škole u Zagrebu do 1922. Isklesao je glavu M. Gupca na Radićevu trgu u Zagrebu 1923. Radio nadgrobne spomenike u kamenu i bronci.

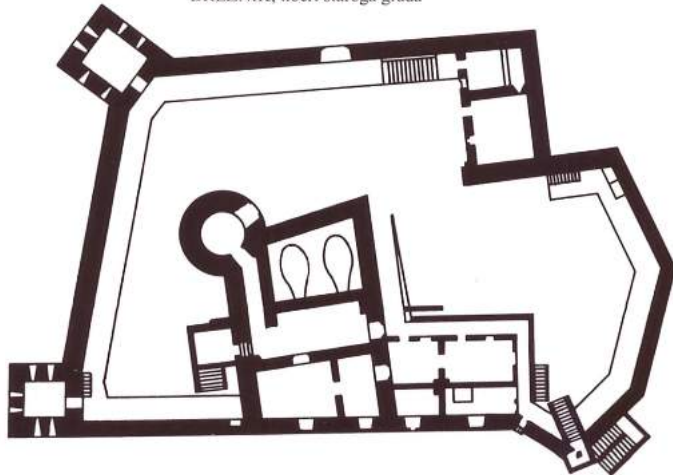
P. C.

DREŽI, Franjo, slikar (Ravna Gora, oko 1818 — Osijek, 1. II. 1867). Učio slikarstvo na Akademiji u Beču od 1840. Oko 1845/46. dolazi u Osijek gdje slika pejzaže i portrete. Bavio se restauriranjem slika. God. 1856. stupa u gradsku službu. Poznata su mu djela *Dolazak biskupa Strossmayera u Osijek 26. IX. 1850.* i *Odrubljena glava Ivana Krstitelja* (Galerija likovnih umjetnosti u Osijeku).

LIT.: J. Bösendorfer, Počeci umjetnosti u Osijeku, Osijek 1935. — B. Kelemen, Novi podaci o nekim našim slikarima XIX. stoljeća, Republika 1964, 12. — O. Švajcer, Pregled likovne umjetnosti u Osijeku u 19. stoljeću, Osječki zbornik, 1977, 16. — Isti, Domaći i strani slikari XVIII. i XIX. stoljeća u Galeriji likovnih umjetnosti Osijek, Osijek 1987–1988. O. Šr.

DREŽNIK, selo J od Slunja. U tzv. *Gajinoj pećini* na Korani otkrivena je 1853. ostava predmeta (nakit i oruđe) iz kasnoga brončanoga doba (←VIII. st.). — Nad kanjonom Korane stoje ruševine burga koji se spominje 1278.

DREŽNIK, tlocrt staroga grada



Z. DREMPETIĆ-HRČIĆ, *Pred kućom*

Četvorokutna je tlocrta s cilindričnom kulom, opasan zidinama i vanjskim kulama. Držali su ga Nelipići, Gisingi, Babonići, Frankopani i Turci (1592–1788).

DRINKOVIĆ, Slavomir, kipar i oblikovatelj (Jelsa, 23. I. 1951). Diplomirao 1977. na Akademiji u Zagrebu (V. Michieli). Bio suradnik Majstorske radionice A. Augustinčića i I. Sabolića 1977–79. Radi skulpture krajnje pojednostavljenih oblika, napetih odnosa i površina, najčešće u tradicionalnim materijalima i njihovim kombinacijama (*Klin i osam čeličnih listova*, 1983; *Drvo u kamenu*, 1984; *Kopljje Sv. Jurja*, 1990). Izvodi i skulpture u javnim prostorima (Split, 1988, Zagreb, 1992); surađuje s N. Fabijanićem na realizaciji cjelovitih plastičko-arhitektonskih ambijenata (*Ban Café* u Zagrebu). Samostalno izlagao u Zagrebu (1980, 1982, 1984, 1989), Beogradu (1988) i Ljubljani (1989).

LIT.: Z. Maković, Slavomir Drinković (katalog), Zagreb 1980. — D. Matičević, Slavomir Drinković (katalog), Zagreb 1984. — V. Kusik, Schubert-Drinković, Pluralizam i nove pojedinačnosti, Zagreb 1988. — Z. Maković, Ban-Café, Piranesi (Ljubljana), 1992, 2. Ž. Ké.

DRIVENIK, selo u Vinodolu. Na vrhu brjega su ruševine utvrđenoga grada Drivenika. Grad je podignut na četvorokutnoj osnovi, a na uglovima ima cilindrične kule. Od 1225. je u posjedu Frankopana, a 1576–1671. Zrinskih. Pod gradom je stara crkva Sv. Stjepana, s bačvastom presvođenim brodom i starijim gotičkim, šiljasto presvođenim svetištem. Crkvi su pripadali kasnogoćička drvena polikromirana skulptura *Oplakivanje Kristovo* te lijepi barokni »zlatni oltar«, danas u Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu. Župna crkva Sv. Dujma, izvorno srednjovj. građevina, proširena je i pregrađena 1821. U kapeli na groblju nalaze se rustične barokne freske iz XVIII. st. U naselju je 1970. podignut spomenik Juliju Kloviću (djelo Z. Cara).

LIT.: G. Szabo, SG, str. 183. — E. Laszowski, Gorski Kotar i Vinodol, Zagreb 1923, str. 179–191. — A. Schneider, Popisivanje, 1935, 47, str. 173. — R. Matejčić, Spomenici kulture na području općine Crikvenica, Peristil, Zagreb 1991, 34. — I. Fisković, Gotičko kiparstvo u Hrvatskoj (katalog), Zagreb 1991. B. F.

DRLJANOVAC, selo kraj Nove Rače nedaleko od Bjelovara. U selu i njegovoj okolici nalazi se više prapov. i ant. lokaliteta. Istraživan je dio naselja s kraja eneolitika i početka brončanoga doba (Retz-Gajary i vinkovačka kultura) te nekoliko paljevinskih grobova brončanodobne vinkovačke kulture. Na više položaja otkriveni su tragovi neolitičkoga naselja i keramike korenovske kulture, a u šumi pokraj sela i rimskodobni grobni humci (tumuli).

LIT.: A. Durman, Prilog stratificiranju Kevdere-Hrnjevac tipa Retz-Gajarske kulture, Opuscula archaeologica, VII, Zagreb 1982. — N. Majnarić-Pandžić, Urnengrab der Vinkovci Kultur aus Drljanovac, Archaeologia Iugoslavia (Beograd), 1980–81, 20–21. — T. Težak-Gregl, Kultura linearnotrakaste keramike u središnjoj Hrvatskoj, Zagreb 1993. T. T. G.

DRNIŠ, gradić u Dalmatinskoj zagori. Najstariji su ostaci iz starohrv. razdoblja (nekropola Fenčevina). Iz 1494. potječe prvi spomen današnjega imena (*sub Darniš*), koji dokazuje da je u sr. vijeku postojao grad (tvrđava) i predgrađe (varoš). U razdoblju tur. vladavine podignute su brojne građevine koje prikazuje Coronellijev crtež (poligonalna tvrđava, velika džamija). Mletački je general Foscolo razorio 1648. znatan dio grada. Iz mlet. razdoblja potječu dva Justerova crteža (1708), koja prikazuju tvrđavu s peterokutnim bastionima i mnogim visokim građevinama, od kojih